

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Powstanie Społeczny Fundusz Klimatyczny

Nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przyjęta przez Sejm 15 maja br., po wejściu w życie, da podstawy do wdrażania Społecznego Funduszu Klimatycznego (z budżetem 50 mld zł na inwestycje w energetykę). To nowe narzędzie finansowe pozwalające na ekonomiczne wyrównanie szans poszczególnych państw przechodzących transformację energetyczną, zgodnie z zamiarem Unii Europejskiej. Fundusz pomoże gospodarstwom domowym, małym firmom i użytkownikom transportu, najbardziej narażonym na ubóstwo energetyczne.

Źródło: gov.pl, 16.05.2024; teraz-srodowisko.pl, 17.05.2024

Nowy urząd przypilnuje sztucznej inteligencji

Żaden urząd w Polsce nie ma kompetencji ustawowych, które wystarczyłyby do wdrożenia AI Act – ocenia Ministerstwo Cyfryzacji i chce powołać nowy organ – Komisję Nadzoru Sztucznej Inteligencji (KNSI). Ma przypominać Komisję Nadzoru Finansowego i rozpocząć prace w 2026 r., o ile znajdą się na to pieniądze. Resort chce też wydzielić specjalny fundusz wspierający rozwój ekosystemu AI w kraju.

Źródło: DGP, 15.05.2024

PARP: nabór wniosków w konkursie „Dostępność szansą na rozwój 3”

14 maja br. PARP ogłosiła konkurs [Dostępność szansą na rozwój 3](#), finansowany z FERS, którego celem jest wsparcie projektów zwiększających świadomość i kompetencje w zakresie dostępności, w tym uniwersalnego projektowania. Łączna pula środków dostępna w naborze wynosi 80 mln zł.

Źródło: PARP, 14.05.2024

Regulacje

Ustawy z podpisem Prezydenta RP

15 maja br. podpis Prezydenta RP zyskały dwie ustawy:

- ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw. [Pobierz informację](#);
- ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. [Pobierz informację](#).

Źródło: prezydent.pl (poz. 4, 5)

Rozporządzenie eIDAS2 już 20 maja 2024 roku

20 maja br. zacznie obowiązywać opublikowane 30 kwietnia br. w Dzienniku Urzędowym UE tzw. rozporządzenie eIDAS 2, które wprowadza Europejskie Ramy Tożsamości Cyfrowej oraz powszechne w UE osobiste portfele cyfrowe. Dzięki nim użytkownicy będą mogli m.in. potwierdzać tożsamość, korzystając z publicznych i niektórych komercyjnych usług online i offline oraz wybrać ze swojego portfela dokumenty i dane, aby dzielić się nimi bezpiecznie. Akt ten znacząco zmieni przepisy o identyfikacji elektronicznej i usług zaufania, które obowiązywały od 2014 r.

Źródło: gov.pl, 10.05.2024

Według TSUE status przedsiębiorcy nie zmienia się automatycznie

Już cztery lata mijają od wydania przez Trybunał Sprawiedliwości UE wyroku z 9 września 2020 r. w sprawie T-745/17 (Kerkosand vs. Komisja Europejska), gdzie wskazano, że status małego i średniego przedsiębiorstwa (MŚP) ustala się na podstawie trzech kryteriów weryfikowanych w dwóch następujących po sobie okresach obrachunkowych (zasada dwóch lat obrotowych). Mimo to organy pełniące rolę instytucji pośredniczących lub zarządzających oraz większość krajowych sądów administracyjnych stoją na stanowisku, że zmiany w strukturze własności w przedsiębiorstwie beneficjenta (przejęcie większości udziałów) powodują automatyczną utratę statusu MŚP w dniu ich dokonania. Wielu beneficjentów funduszy unijnych, u których nastąpiły zmiany własności, zostało wezwanych do zwrotu całości lub części pomocy publicznej. Czy zawsze słusznie? Omówienie tej kwestii w artykule źródłowym.

Źródło: gazetaprawna.pl, 14.05.2024

Studia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Minister Nauki przypomina (Komunikat Ministra Nauki w sprawie możliwości prowadzenia studiów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (online)), że zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz aktów wykonawczych, kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich nie może odbywać się w całości z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. w 100% online.

Źródło: gov.pl, 10.05.2024

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- Według pierwszego szacunku wartość produktu krajowego brutto (PKB) w 2023 r. wyniosła 3 410,1 mld zł. Obwieszczenie Prezesa GUS z 15 maja 2024 r.
- Według szybkiego szacunku PKB niewyrównany sezonowo w I kw. 2024 r. zwiększył realnie się o 1,9% r/r. Więcej informacji w opracowaniu Szybki szacunek produktu krajowego brutto za I kwartał 2024 roku.
- Obroty towarowe handlu zagranicznego w styczniu - marcu br. wyniosły w cenach bieżących 376,8 mld zł w eksporcie oraz 361,7 mld zł w imporcie. Eksport spadł

o 12,4% r/r, a import o 12,8% r/r. Więcej informacji w opracowaniu Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-marzec 2024 roku.

- W I kw. br. odnotowano 92.031 rejestracji przedsiębiorstw, tj. o 4,4% mniej r/r oraz 100 upadłości, tj. o 18,0% mniej niż w tym samym okresie rok wcześniej. Więcej w: Rejestracje i upadłości przedsiębiorstw w I kwartale 2024 roku.
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2024 r. wzrosły rok do roku o 2,4% (przy wzroście cen usług – o 6,2% i towarów – o 1,1%), a miesiąc do miesiąca – o 1,1% (w tym towarów – o 1,1% i usług – o 0,9%). Więcej informacji w opracowaniu Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2024 roku.

Źródło: stat.gov.pl, 10-17.05.2024

Dobre prognozy dla Polski

Według prognoz KE z 15 maja PKB dla Polski w 2024 r. wzrośnie o 2,8% (zimą szacowano 2,7%), a w 2025 r. 3,4% (wcześniej 3,2%). Komisja obniżyła także swoje szacunki dla inflacji w Polsce na 2024 r. (z 5,2 do 4,3%) i na 2025 r. (z 4,7 do 4,2%). Z kolei Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju podniósł prognozę wzrostu PKB Polski w 2024 r. o 0,2 p.p. do 2,9%, a w 2025 r. prognozuje wzrost na poziomie 3,5%.

Źródło: pb.pl, rp.pl, 15.05.2024, pb.pl, 15.05.2024

Polska w top 5 w inwestycjach w Europie

W 2023 r. pod względem liczby bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) typu greenfield Polska z wynikiem 416 utrzymała piątą pozycję w Europie, mimo spadku o 16% r/r. Wartość tych inwestycji wzrosła o 22% do 21,4 mld dol., głównie dzięki Intelowi, który zamierza wydać w Polsce 4,6 mld dol. — wynika z danych fDi Magazine. Liderem rankingu nadal jest Wielka Brytania, za nią są kolejno Niemcy, Hiszpania i Francja. Stary Kontynent ściągnął ponad 6,2 tys. projektów o wartości 347,6 mld dol. Największymi inwestorami w Europie są USA (56,1 mld dol.) i Chiny (25,7 mld dol.). Aż 63,2% całkowitych BIZ greenfield w Europie stanowią projekty realizowane przez firmy europejskie. To najwyższy odsetek od czasów globalnego kryzysu finansowego.

Źródło: pb.pl, 15.05.2024

EY: CEO widzą w AI potencjał do poprawy wydajności biznesu

Kolejnym etapem cyfrowych przeobrażeń jest upowszechnienie się sztucznej inteligencji. Najnowsza odsłona badania EY-Parthenon – CEO Outlook Pulse – wskazuje, że trzy czwarte (76%) dyrektorów generalnych uważa, że ta technologia przyniesie korzyści w zakresie wydajności, ale będzie miała niewielki wpływ na wzrost przychodów. Tylko 11% z nich jest odmiennego zdania. Respondenci z firm private equity są nieco bardziej optymistyczni co do potencjału AI. Niemal co piąty z nich (19%) wierzy, że będzie pomocna także w zwiększaniu przychodów. Większość organizacji wykorzystuje AI przede wszystkim do optymalizacji operacji, automatyzacji procesów i opracowywania narzędzi samoobsługowych, takich jak chatboty, natomiast jej potencjał jest dużo większy. Wyzwaniem pozostają kwestie ochrony danych i prawa własności intelektualnej, co w UE będzie regulowane przez przyjęty niedawno AI Act. Ramy regulacyjne są potrzebne, aby prezesi zarządów wiedzieli, jak minimalizować ryzyko operacyjne i mogli odważnie inwestować w sztuczną inteligencję. Z badania EY wynika,

że globalnie dla 41% CEO priorytetem w ciągu najbliższych 12 miesięcy jest implementacja AI. Respondenci z Polski są bardziej zachowawczy – tylko co czwarty (27%) stawia na pierwszym miejscu AI. Dużo wyżej na liście zadań znajdują się rekonfiguracja łańcucha dostaw (47% wskazań) oraz inwestowanie w nowe produkty i usługi (40%). Badanie CEO Outlook Pulse zostało przeprowadzone na zlecenie EY w okresie grudzień 2023 – styczeń 2024 r. przez FT Longitude. Wśród respondentów znalazło się 1200 prezesów dużych firm z 21 krajów, w tym 30 z Polski.

Źródło: [EY, pb.pl](#), 14.05.2024

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

AI wymaga nowej polityki publicznej

Dzięki AI Polska może zniwelować braki na rynku pracy wywołane recesją demograficzną i podtrzymać szybkie tempo doganiania Zachodu. Wykorzystanie AI do uzupełnienia luk na rynku pracy wymaga jednak nowego podejścia do edukacji w Polsce. Kompetencje cyfrowe różnią się tym od podstawowych, że wymagają ciągłej aktualizacji. Stąd potrzeba znacznego wzmocnienia edukacji ustawicznej, skierowanej do osób dorosłych. Pod tym względem Polska jest w europejskim ogonie – mniej niż jedna czwarta pracowników korzysta ze szkoleń podnoszących kompetencje. Polityka publiczna jest skoncentrowana głównie na wspieraniu pod tym względem osób bezrobotnych, a nie aktualizacji kompetencji pracowników. Wzorując się na przykładach innych krajów europejskich, należałoby w Polsce wprowadzić instrumenty wsparcia edukacji ustawicznej – indywidualne konta szkoleniowe oraz urlopy szkoleniowe. To wnioski z raportu Od kompetencji przemysłowych do technologicznych. Jak Europa Środkowa może wygrać swoją przyszłość w erze AI, przygotowanego przez Puls Biznesu i IBS.

Źródło: [pb.pl](#), 16.05.2024

Prawa pracownicze jednymi z najściślej chronionych praw człowieka

Badania naukowców z Binghamton University w Nowym Jorku wykazały, że prawa pracownicze należą do najściślej chronionych praw człowieka na świecie – informuje „Human Rights Quarterly”. Wyniki stanowią część nowego raportu opublikowanego w ramach CIRIGHTS Data Project, największego na świecie zbioru danych dotyczących praw człowieka. Od 1981 r. w ramach projektu sporządza się ranking krajów na całym świecie pod względem poszanowania praw człowieka, tworząc coroczny raport na temat 25 praw człowieka uznawanych na arenie międzynarodowej. Według najnowszego raportu pięć krajów z najlepszymi wynikami ogólnymi to Kanada, Szwecja, Nowa Zelandia, Norwegia i Portugalia. Pięć krajów o najniższych wynikach ogólnych to Iran, Syria, Korea Północna, Chiny i Irak. Choć demokratyczne i bogate kraje chronią prawa pracownicze bardziej niż inne, nierówności ekonomiczne wzrosły niemal wszędzie. Globalizacja gospodarcza zwiększyła konkurencję między narodami, co skłania rządy do faworyzowania korporacji ponad pracownikami w konfliktach między nimi.

Źródło: [pb.pl](#), 11.05.2024

Inwestycje

Projekt Izera gotowy do startu

Spółka ElectroMobility Poland ma pozwolenie na budowę fabryki Izery. Wydał ją prezydent Jaworzna (zakład ma stanąć na terenie Jaworznickiego Obszaru Gospodarczego). Uzyskanie pozwolenia na budowę fabryki formalnie umożliwia rozpoczęcie prac budowlanych. Jeszcze w marcu został wybrany wykonawca fabryki – giełdowa spółka Mirbud. Tymczasem zdaniem ekspertów, jeśli w ciągu miesiąca nie zapadnie zgoda na kontynuowanie inwestycji, z projektu może wycofać się strategiczny partner – chiński producent samochodów elektrycznych Geely. Chińczykom spiesz się z ulokowaniem produkcji w UE, bo unijne władze zapowiadają cła na import chińskich elektryków, tańszych od budowanych w Europie i zagrażających rynkowej pozycji europejskich producentów. Nic dziwnego, że jeszcze w lutym Geely w liście do prezesa Polskiego Funduszu Rozwoju deklarował jeszcze większe zaangażowanie w projekt Izery, jeśli będzie kontynuowany. Problemem pozostaje jednak finansowanie przedsięwzięcia. W Jaworznie obok Izery produkowane byłyby najprawdopodobniej elektryczne Volvo EX30 i Smart, ewentualnie także Zeekr – marki należące do Geely.

Źródło: rp.pl, moto.rp.pl, 14.05.2024; wgospodarce.pl, 16.05.2024

Innowacyjność

Helios – światło dla innowacji w polskiej nauce i gospodarce

Setki projektów badawczych dla naukowców z całej Polski z zakresu medycyny, chemii, fizyki, inżynierii, energetyki, biologii czy sztucznej inteligencji – to właśnie będzie realizował superkomputer Helios z AGH w Krakowie, najszybsza maszyna w Polsce i jedna z najszybszych na świecie. Helios, o mocy 30,44 PFLOPS, zajął w tym roku 3. miejsce na liście Green500 – rankingu najefektywniejszych energetycznie superkomputerów na świecie (dotychczas żaden polski system nie uplasował się tak wysoko) oraz 55. miejsce na liście 500 najszybszych maszyn na świecie (Top500).

Źródło: wgospodarce.pl, 14.05.2024; rmf24.pl, 16.05.2024

Nowy, szybszy i darmowy model ChatGPT

Mimo rosnącej konkurencji w zakresie generatywnej sztucznej inteligencji twórcy ChatGPT okopują się na pozycji dominatora w branży. Ogłosili pakiet nowych rozwiązań. Chodzi m.in. o aplikację ChatGPT na komputery Mac i darmowy system GPT-4.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 13.05.2024

Uruchomienie największej na świecie instalacji bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla

Na Islandii rozpoczął działalność największy zakład bezpośredniego wychwytywania i magazynowania CO₂ o nazwie Mammoth. To drugi tego rodzaju obiekt komercyjny firmy Climeworks na Islandii, z tym że dziesięć razy większy od pierwszego (o nazwie Orca). Zasilany jest energią geotermalną, wychwytuje węgiel z powietrza i wtłacza go pod ziemię. Firma Climeworks twierdzi, że pełna wydajność obiektu to 36 tys. ton CO₂

rocznie, co odpowiada usunięciu z dróg 7800 samochodów z silnikiem spalinowym. Jednak usunięcie każdej tony CO₂ kosztuje obecnie blisko 1000 dol. Aby proces był opłacalny, jego koszt musiałby spaść do około 100 dol. za tonę, co według wg firmy Climeworks może nastąpić dopiero około 2050 r.

Źródło: climeworks.com, cnn.com, 8.05.2024; washingtonpost.com, 9.05.2024; futurism.com, 11.05.2024

Materiał pochłaniający gazy cieplarniane

Badacze z Chin i Wielkiej Brytanii opracowali na bazie modelowania komputerowego porowaty materiał, który wyjątkowo skutecznie wychwytuje gazy cieplarniane, takie jak dwutlenek węgla i szkodliwszy od niego heksafluorek siarki.

Źródło: zielona.interia.pl, 10.05.2024

Plastik, który sam się „trawi”

Naukowcy od lat prześcigają się w wynajdywaniu alternatyw dla tworzyw sztucznych. Kolejna to materiał opracowany przez naukowców z uniwersytetu w San Diego, łączący w sobie termoplastyczny poliuretan (TPU) i formy przetrwalnikowe bakterii *Bacillus subtilis*. „Obudzone” odpowiednio dobranymi składnikami odżywczymi i wilgocią bakterie przystępują do rozkładu tworzywa czyniąc go biodegradowalnym.

Źródło: zielona.interia.pl, 14.05.2024

Wystarczy światło, aby oczyścić rzeki. Wyjątkowy wynalazek Polaków

Grafitowy azotek węgla – substancja, którą opracował zespół naukowców z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej – może pełnić rolę foto- i elektrokatalizatora, który przyspiesza proces degradacji organicznych zanieczyszczeń wody. Wystarczy dodać katalizator, by przy udziale światła widzialne zanieczyszczenia wody uległy degradacji. Nowa substancja sprawdzi się zwłaszcza przy oczyszczaniu z kolorowych chemikaliów (barwników) wody z zakładów produkujących tekstylia, czy kolorowy papier. Naukowcy badają również właściwości grafitowego azotku węgla pod kątem możliwości wpływania na proces produkcji wodoru.

Źródło: zielona.interia.pl, 8.05.2024

Zrównoważony rozwój

Co trzecia firma zainwestowała w zrównoważony rozwój

Bank BNP Paribas postanowił sprawdzić motywy właścicieli firm dotyczące inwestowania w zrównoważony rozwój i ich świadomość na temat dostępnych opcji finansowania działań z tego obszaru. W tym celu przeprowadził badanie na 120 firmach o obrotach min. 4 mln zł, w tym 40 dużych firmach o obrotach min. 61 mln zł, które korzystają z zewnętrznych form finansowania inwestycji lub też planują sfinansować inwestycje kredytem lub leasingiem. Jak wynika z raportu Koniunktura zrównoważonych zmian biznesu w Polsce, co trzecie tego typu przedsiębiorstwo ma za sobą inwestycje w tym obszarze, a 40% planuje zmiany w tym zakresie w ciągu najbliższych trzech lat. Właściciele firm biorący udział w badaniu zainteresowani są przede wszystkim zmianą źródeł energii (71,4% wskazań). Do inwestycji w zrównoważony rozwój skłaniają ich

przede wszystkim wymogi prawne (37%), presja ze strony klientów i chęć obniżenia kosztów działalności (po 33% wskazań). Cel w postaci hamowania zmian klimatu i względy środowiskowe znalazły się dopiero na siódmym miejscu (13%), nawet w przypadku tego typu firm.

Źródło: bnpparibas.pl; [FOB](https://fob.pl), 29.04.2024; pb.pl, 12.05.2024

Palący problem z odpadami

Żadne z 311 miejsc nielegalnego składowania odpadów niebezpiecznych, które znalazło się na opracowanej przed kwartałem liście Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, nie zostało jeszcze zlikwidowane. Choć lista nie została upubliczniona, wiadomo, że było na niej składowisko w Siemianowicach Śląskich, gdzie 10 maja doszło do pożaru. Resort klimatu chce przeznaczyć na likwidację takich miejsc 153 mln zł z rezerwy celowej, ale do tego potrzeba zmiany przepisów.

Źródło: [DGP](https://dgp.pl), 15.05.2024

Co sądzimy o polityce klimatycznej?

Fundacja More In Common Polska zbadała społeczne opinie na temat zmiany klimatu oraz nastawionych na przeciwdziałanie jej polityk, w tym Europejskiego Zielonego Ładu (EZŁ). Według autorów raportu Polityka klimatyczna z ludzką twarzą. Oczekiwania Polek i Polaków wobec zielonej transformacji, opracowanego na podstawie wyników badań pracowni Opinia24 oraz Ipsos z lutego i kwietnia br., „lęk przed kryzysem klimatycznym staje się zbiorowym doświadczeniem”, a zmianie klimatu zaprzecza zaledwie 4% respondentów. Obawy przed nią wyraża 78% kobiet i 64% mężczyzn. 57% badanych opowiada się za podjęciem natychmiastowych działań, które pomogą zapobiec katastrofie. Aż 62% respondentów twierdzi, że przeciwdziałanie zmianie klimatu należy do zadań publicznych, wspieranych z państwowych środków, a dla 45% Polek i Polaków powinno ono stać się priorytetem UE. Jednocześnie niemal trzy czwarte badanych uważa, że EZŁ przyniesie naszemu państwu więcej strat niż korzyści. More In Common Polska stwierdza, że za ten paradoks odpowiada brak odpowiedniej strategii komunikacyjnej ze strony władz. Potwierdzają to eksperci branżowi. Praktycznym przykładem kolizji deklaracji i zachowań polskich konsumentów może być ich stosunek do nakrętek przytwierdzanych – zgodnie z dyrektywą Single Use Plastics – do butelek. To kosztowne rozwiązanie mające na celu ograniczenie ilości tworzyw sztucznych trafiających do wód i gleby, wyraźnie użytkowników butelek irytuje. Polipropylenowa nakrętka wyrzucona oddzielnie jest nie do odzyskania, ale należałoby wyjaśnić to społeczeństwu, tym bardziej że kojarzy ono zbiórkę nakrętek z celami charytatywnymi.

Źródło: teraz-srodowisko.pl, 10.05.2024; portalsamorzadowy.pl, 13.05.2024

Pierwszy taki budynek mieszkalny w Polsce

Aura – bo taką nazwę nosi nietypowa inwestycja – powstaje na Winogradach na działce przylegającej do terenu Klubu Sportowego Poznań, przy ul. Słowiańskiej w Poznaniu. Obiekt to manifest zielonej architektury. Jego fasadę pokryje 140 tysięcy roślin. Ze względu na innowacyjność, w proces projektowy zaangażowani są naukowcy z Politechniki Poznańskiej oraz Uniwersytetu Przyrodniczego.

Źródło: rp.pl, 11.05.2024